

VARGA ZOLTÁN FÜZETEI

ELSŐ FÜZET

(1976. január 15. – február 10.)

Ötletek – adatok – témák I.

Apróságok, esetleges felhasználásra

1.) R. 24 év körüli, kissé szertelen lány. Egy időben egy fiatal orvossal akarta mindenáron észrevetetni magát, teljesen sikertelenül. De állítólag azzal egyidejűleg viszonya volt egy belgrádi ismerősével, alighanem egyetemista kollégájával, legalábbis úgy tudom, annak idején valahányszor odautazott, nála szállt meg az egyetemista otthonban. Aztán egy idevaló tanárral ismerkedett meg (G. néni lakójával, ez egyébként „külön fejezet”) alighanem gyorsan viszonyt kezdett vele, házasság kilátásban, félig-meddig menyasszonynak számít. R. egyébként érezhetően kapaszkodik. A fiú viszont, úgy látszik, „lovon” érzi magát. Nemrég nyaralni ment (azt hiszem, egy hónapra) egyedül – és R.-nek egész idő alatt egyetlen sort se írt. R. viszont, úgy látszik, mindent hajlandó lenyelni a „boldogság” v. inkább a „révbe jutás” kedvéért. Az „imádott” távolléte alatt ugyanis egyre többször járt érdeklődni a házhoz, hogy megjött-e már, végül nemrég ragyogó arccal újságolta, hogy igen. Persze R.-en nem is kell talán különösebben csodálkozni. Mert ami R. „női alázatánál” is szemet szűrőbb, az a fiú részéről megmutatkozó, minden figyelmességet és tapintatot nélkülöző „balkáni férfigóg”.

2.) K. fiatalasszony. Férje különböző garázda jellegű bűntettek miatt többször ült már börtönben – természetesen iszik. Valamikor tipikus szerelmi házasság volt, persze „hálósinten”. Kr. 16 évesen szökött el vele, de a bajok már korán kezdődtek, ha jól tudom, kétszer is visszaszökött szüleihez, s aztán „nem bírta ki”, visszaszökött az „urához” is. Hosszú ideig éppen egy ilyen „visszaszökés” miatt volt haragban a szüleivel. Verések továbbra is napirenden. Elválni nem mer, mert a férje azzal fenyegeti, hogy megöli. Nemrég azonban majdnem öt ölték meg. Férjura ugyanis részegen jött

haza egy barátjával, otthon tovább folytatták az ivást, összeszólalkoztak, végül a barát késsel nyakon szúrta a férjet, állítólag 2mm-nyire a nyaküthőértől. K. kórházban dolgozik, ellesett egy-két dolgot, alighanem ennek tulajdonítható, hogy sikerült bekötni a sebet, s életben tartani férjét, amíg a mentők meg nem érkeztek. De állítólag így is egészen kész volt. Már. És persze a gyerekek számára „épületes” mellékjelenetek. Az egyik gyerek éjszaka sírva megy ki az utcára, és segítségért kiáltozik.

A téma tehát az lehetne, hogy miért nem hagyja az asszony elvérezni a férfit, miért olyan buzgó a megmentésében. Szereti? („Ha meg is versz, imádlak én.”) Nem gondolkodik? Fél? „Ösztönös jószágból” cselekszik? Lehet, hogy mindennek része van abban, hogy úgy járt el, ahogyan eljárt. És lehet, hogy utólag ébred rá, milyen alkalmat szalasztott el a szabadulásra. Vagy lehet, hogy utólag sem. Esetleg nem is gondolkodik a szabaduláson, legfeljebb közvetlenül a verések után – erre vall mindenképpen az, hogy több ízben hazaszökött. – Kétségtelenül ördögien nehéz egy ilyen öntudatlan teremtés észjárására ráérezni.

Különben a krónika teljességéhez tartozik még, hogy a férj bátyja (vagy öccse) megölte feleségét, aki ott akarta hagyni.

Felhasználni talán úgy lehetne, hogy a feleség utólag döbben rá az elmulasztott alkalomra. Vagy úgy, hogy a novellában nem szalasztja el. De lehet úgy is, hogy elszalasztja, s aztán megteszi, amit nem kellett volna megtennie, mert magától ment volna. Vagy úgy, hogy megkísérli csak (talán csak gondolatban), de hiába.

3.) Elvált gyerek. Egy kis (lány) gyerekről, aki mindkét helyen jól érzi magát, mindenkit szeret, s aztán fokozatosan döbben rá, hogy akiket szeret, nem szerették egymást. Inkább regény-, mint novellatéma.

Kiegészítés a 2. témához Az eset nem este, hanem délután történt. Méghozzá olyképpen, hogy a vendég már kiment a kapun, s azután hívta ki Bátót (az áldozatot) egy pillanatra, az éppcsak kidugta fejét a kapun, s

erre nyakba szúrta. Amikor az áldozatot a őrzőszobába vitték, hallotta, hogy az egyik orvos véleménye szerint nem fogja túlélni az esetet. Erre megmarkolta a takarót, s izmai feszüléséről érezte úgy, hogy él.

Később állítólag fogadkozott, hogy a dolgot nem fogja megtorolni, de persze kérdéses, részeg fejjel is így gondolja-e.

G. szerint pár nap múlva meg kell jelenniük a bíróság előtt. Arra, hogy hogyan történt, állítólag egyikük se emlékszik.

Kiegészítés az 1. témához Kiderült, hogy az ügy még „súlyosabb” volt, mint ahogy hittem. R. ugyanis, miközben a fiú nyaralt, vagy otthon volt egy Újvidék körüli faluban, teherben volt, s amikor az alak megjött, „boldogan” hozzáment – azaz törvényesen még most se. Mivel állítólag a „kum” nem ér rá. Ám, hogy akkor miért kellett lakodalmat rendezni, azt igazán csak ők tudják. A fiú viszont állítólag azt mondta valakinek, hogy „bajba” került, kénytelen megnősülni.

4.) Kecske B. Katicáék vettek egy rozoga öreg kombit (állítólag 3000 dinárért), s aztán azzal ruccantak le Boszniába, méghozzá úgy, hogy vettek egy kecskét, s azt is magukkal vitték, útközben időnként megálltak, s legeltették, végül mikor megérkeztek a férjürem szüleihöz, a kupaktanács megállapította, hogy a kecskének hízni, tehát még tovább legeltetni kell – a legeltetés persze továbbra is K.-ra hárult, aki azonban a végén állítólag kijelentette, hogy most már nem legeltet többet, azaz legeltesség felváltva.

5.) M. (tanárnő, meglehetősen ideges túlérzékeny alkatnak látszik) esete K. l-vel, sokban R. esetéhez hasonló. A viszony elég hosszú ideig tartott, házasságról is beszéltek (legalábbis a közvélemény), elég viharos kapcsolat lehetett. K. l.-nek alighanem esze ágában sem volt feleségül venni, ez azonban nem akadályozta abban, hogy szüntelenül ne féltékenykedjék, volt olyan eset, hogy pl. telefonált M.-nek, s megkérdezte tőle, „milyen blúz van rajtad?” – M.-nek ti. van egy áttetsző blúza, amely I. szerint „illetlen”, „szemérmetlen”. Úgy látszik, azonban a kapcsolat fokozatosan lazult, illetve I. akart kibújni a dologból, ti. Arról volt szó, hogy együtt mennek Magyarországra (v. Talán Romániába is), aztán I. valami kifogást mondott, amiért nem mehet, viszont M. később az útleveleiben meglátta, hogy nélküle volt odaát. M. tavasszal másállapotban volt, s felmerült a házasság kérdése, I. azonban azt tanácsolta, hogy vetesse el a gyereket, mert az ő családjukban „összel szokás esküdni és fehérben”. A szakítás viszont úgy történt, hogy V. egy alkalommal az áruházban véletle-

nül bemutatta K. l. anyjának, s I. ezt kitervezett dolognak tartotta, azzal vádolta M.-t, hogy „így akartad behízelegni magad” vagyis így akarta kikényszeríteni a házasságot. M. az eset után nagyon kiborult és V.-nek pakolt ki. Mint mondta, mindent inkább képes elviselni, csak a megaláztatást nem. Ennek ellenére, most, hogy közben Újvidéken vállalt állást, V.-nek úgy tűnik, még most is érdeklődik I. iránt. A krónikához tartozik még, hogy M. korábban egy fiatal orvossal tartott kapcsolatot, ugyanazzal, aki után egy ideig R. futott. Állítólag az lett volna a „nagy szerelem”.

P. Információi

1. Ismet:

Ismetet nemrég kétfélmillió régi dinárral büntették meg – állítólag szeszes italt (vagy „frissítőket”,) árult a cukrászdájában (burekos üzletében), holott az előírások értelmében erre nem lett volna joga.

Juszkán kihágási bíró rendelte Ismetet, s úgy közölte vele az ítéletet. Mire Ismet: „Ennyiért engem ne hívassatok ide! Küldjétek el a csekket és én fizetek! Vagy akár a mellényzsebemből is!”

Egyébként a szabálysértést elismerte: közölte, hogy a dolog egy már korábbi büntetése után történt.

Korábban, még M. K. elnökösködése idején történt. Egy napon egy csinos fiatal hölgy jelent meg az elnöki iroda előszobájában kezében egy nagy tál burekkal. „Itt az elnök?” kérdezi a titkárnőtől. „Itt van, de nem lehet bemenni hozzá. A elnöknek megvan a maga hivatalos fogadónapja, tessék akkor jelentkezni.” „De engem az Ismet küldött.” „Ja, akkor bemehet.” Be is megy, pár perc múlva dühös ordítás hallatszik az elnöki szobából: „Mit képzelsz, mi vagyok én, burekzabáló, hogy engem csak úgy meg lehet vesztegetni, lecsukatom, kifelé...” Ki is dobta a nőt. De aztán rövidesen megjelent maga Ismet, bement, egy kis suttogás, magyarázkodás, úgy látszik, sikerült elsimítania az incidenst. És állítólag K. ezután maga is rendszeres látogatója lett Ismet rendezvényeinek.

2. Karanović és Martinek

Mint ismeretes (ha jól emlékszem, tavasszal) megjelent egy közlemény a M. Szóban, amely szerint K.-t megbüntették, amiért alaptalanul vádolta meg M.-t.

Ennek háttere a következő lenne:

K. a „levélkonjunktúrát” kihasználva kipicézett egy régi esetet, amikor is M. mint a Szövetségi Képviseletház tagja egy honvédelmi kérdés kapcsán interpellált. I. Gosnjak akkori véderőminiszter ugyanis bizonyos új típusú harci gépek vásárlását szorgalmazva a SzU-tól, a

költségvetés jóváhagyását kérte. M. erre felállt, s természetesen maga is hangsúlyozva a vásárlás szükségességét, felvetette, hogy a költségek csökkentése érdekében nem lehetne-e szó bizonyos tisztai nyaralók építésének elvetéséről (a nyaralók építését egyébként azzal indokolták, hogy a tisztek nem nyaralhatnak annyit külföldön, mint mások), mire azt a választ kapta, hogy ezek a nyaralók már megkezdett beruházások, és hogy az építkezések abbahagyása inkább csak kárt okozna. M. a választ annak rendje és módja szerint tudomásul véve leült.

K. viszont, aki a sztorit már nyilván akkor jól megjegyezte magának, most elérkezettnek látta az időt, hogy M.-t mint államellenest, hadsereg-ellenest, Tito-ellenest vádolja meg. Az ügyből vizsgálat lett, amiből M. került ki győztesen – sőt szerinte K. pénzügyeiről nagyon is sokat lehetne beszélni. Hogy K. nem törődött bele végleg a vereségbe, az nagyon is elképzelhető.

Úgy mellékesen egyébként P.-nek bizonyos kellemtelensége származott az esetből, mivel amikor a kérdéses ülés volt, amelyen K. előállt az M. elleni rágal-makkal, bár több más dologról, még hozzá nevek említésével beszámolt, az M.-ügyet cikkében nem említette. („B...om a bosnyák anyádat, ezt nem írom meg!”) Aztán, amikor M.-t „rehabilitálták”, az ülésen úgy határoztak, hogy csak azok a lapok írják meg az ügyet, amelyekben K. vádjairól is szó esett. P. ennek szellemében eljárva hallgatott. Másnap azonban Kalapis felhívta és alaposan letolta ezért a hallgatásért, M. ugyanis számonkérte Kalapistól, amiért a M. Szóban semmit se írtak az ügyről, amire P. természetesen beküldött egy erről szóló rövid tudósítást. Később viszont egy alkalommal megkérdezte M.-t. „Mondd, Antikám, miért baszogatsz te engem?” Mire M.: „Azért, mert máskor, ha egy magyar vezető bukásáról esik szó, a Magyar Szó azt mindig ökölnyi betűkkel hozza, hát akkor hozza most ezt is!”

3. Szűcs – Popin

A Fórumnál tartott egyik nemrég maratonni ülésen, ahol a tájékoztatásról esett szó, és egyebek mellett Szűcs Imre arról számolt be, hogy az emberek lent többet szeretnének tudni arról, miért buktak meg fönt olyan emberek, mint Koča Popović stb., s hogy miért nem esik arról több szó az újságokban, miért szorítottak még a fővárosi lapok is csupán rövid közleményekre, mire aztán felállt Vlado Popin és kijelentette, hogy ez felsőbb államérdék. Hogy van-e nálunk elidegenült hatalom, arról ezek szerint nem érdemes vitatkozni.

Sanyi találmánya. Nemrég K. Sanyi számolt be arról, hogy jó néhány hónappal ezelőtt beadott egy kis újítást, valami pótkocsifék kapcsán (a lényeg, hogy a „belső fék” mellett még valami külső is van, s ezért a kocsit jobban fékezne hegyvidéken – vagy legalábbis több lehetőség nyílik rá, hogy a kocsikért többet kérjenek), hosszú ideig nem kapott rá választ, aztán most belépett egy irodába vagy műhelybe (nem tudom), ott látta az általa tervezett fékek néhány példányát, majd kérdésére is megkapta a választ; már a második sorozat készült el belőle. Vagyis semmit se kapott érte eddig, valószínűleg ki akartak babrálni vele. S. úgy nyilatkozott, balhét csak akkor csinál, ha kiderül, hogy más vett föl pénzt érte.

Önmagában ez is egy novellatéma lehetne, ám érdekes lenne összekombinálni S.-nek egy megghiúsult nősülési esetével. Nemrég ugyanis az történt, hogy S.-nek majdnem „meg kellett nősülni”, sőt úgy látszik, komolyan fogta is volna föl a kötelességét, ám még idejében kiderült, hogy a kislánynak vele párhuzamosan más valakivel is volt kapcsolata. Ez abból derült ki, hogy a hölgy mégis jobbnak látta elintézni a gyereket, mert hátha mégiscsak kiderült volna (lehetséges, hogy ettől tartott), hogy nem S. az apa.

További „szövődmény” – a műhelyekben olyan szövegek keltek szárnyra S.-ről, hogy „leszokott a menyasszony a farkáról”. És persze S. elég naiv még ahhoz, hogy ilyesmivel törődjön.

C. E. halála. (Újságcikk.) Ebből is novella lehetne, magja valaminek.

Lényeg: C. E. fiatal kaci lány, 16 éves, Újvidéken szolgált, s hazatérőben felkérérdkedett egy teherkocsira, a vezetőfülkében a sofőr útitársával csókolózott (vagy csak az csókolgatta, kissé ittas állapotban), majd hátramentek a ponyva alá. Aztán egyszer csak Budiszaván kiugrott a kocsiból és szörnyethalt. Az útitársat Živko Popadić 23 éves újvidéki festő- és mázó-lóságéret erőszakos közösülési kísérlet miatt 6 évi szigorított fegyházra ítélték. Valaminek mindeképpen történnie kellett, csak hát szegény kislánynak is tudnia kellett volna, mit jelent az, ha hátrahívják...

P. információi

4. Živić alelnök kiruccanása. Kikinda városnak (a szakszervezetnek?) van valahol a Zlatiboron egy nyaralója. Ide ment le az alelnök elvtárs egy alkalommal feleségestül, nagyobb társasággal együtt. És amint megérkeznek, a portás azzal fogadja: „de jó, hogy jön! Mert

a felesége a múltkor itt hagyta a neszeszerjét!" Vagy valami más használati tárgyát, mindegy. Vagyis hát Z. hetenként ruccant le oda vállalati kocsin, állítólag hol ő, hol a sofőr szerzett két-két nőt.

(A téma variálható úgy is, hogy egy gyerek, mondjuk, egy kamasz fiú is jelen van, s ő mondhatná el a történetet. Az ő lelkén keresztül láthatnánk az egészet.)

5. Kiruccanás Hollandiába. Egy alkalommal a Bánáti Híradó szerkesztőségének ülésére mentek, a szerkesztőbizottsági tagok mellett más meghívott vendégek is, méghozzá a munkaközvetítő szuperluxus Citroen-jén. A meghívottak közt van Francia is. Amint betelepszik a csodálatosan, csónakként suhanó kocsi, élvezettel hintázni kezd: „Na ilyen kocsi se ültem még!” Aztán, mikor a sofőr megiramodik száz hússzal, ijedezni kezd: „Vigyázzunk, nehogy valami baj történjen!” Mire a sofőr: „Á, semmi ez. Bezzeg, amikor Hollandiában voltunk, az igazgatónk kétszázal is ment, és semmi baj se történt. Egy ilyen kocsi azt is kibírja.” Mire Francia naivan: „Mit kerestek maguk Hollandiában?” Hát amikor Nyugat-Németországban voltunk a vendégmunkásainkat meglátogatni, Hollandiába is átruccantunk.” – Vagyis oda, ahol egyetlen kikindai se dolgozik.

6. Trnić háza. T. jelenlegi elnökünk pár évvel ezelőtt vett meg egy állami tulajdonban lévő házat, árverésen (!) 3 millió régi dinárért – persze akkor is biztosan megért 25-öt. Vagyis az árverés nyilván úgy történt, hogy másnak nem volt szabad ráigérni.

7. Janko Plemić, a Harcosok Szövetségének eddigi elnöke Kikindán állását függetlenített funkcionáriusként töltötte be. Most azonban rájött, hogy jobb, ha nyugdíjba megy, mivel az több lenne a fizetésénél. Azaz hogy ettől kezdve most már csak tiszteletbeli elnök kíván maradni. Ám a nyugdíjba vonulása ellenére megkapta egész jövő évi fizetését, 17 000 új dinárt, jutalomképpen, külön képviselőházi költségvetési tételként.

Általában szívesen beszél a „nemzetek és a nemzetiségek” jogairól, de Pétert észre sem veszi, köszönését nem fogadja, elfordul, ha látja. Vajon azért-e, mert nemzetiségi? V. szerint az ösztöndíjosztó bizottság élén se igen vesztegeti a magyarokra az ösztöndíjakat.

És ha már a harcosokról van szó, hát P. szerint mostanában az a gyakorlat, hogy egyes harcosok, akik annak idején német házakat kaptak, amelyeket azóta tönkretettek, most igyekeznek eladni ezeket a házakat, a pénzt elköltik, mondjuk, autót vesznek rajta, aztán harcosokként lakásért folyamodnak.

Ugyanezzel összefüggő harcos történet, ami valamikor még a házosztás idején történt: két harcos állító-

lag összeveszett egy házon, úgy, hogy az egyik rátámadt a másikra: „Te akarsz házat, amikor te az usztasák (csetnikek?) között harcoltál?” Az illető először tagadott, de amikor a jelen lévő hivatalos személyek is kérdőre vonták, hajlandó volt megmutatni a karját, amelybe bele volt tetoválva a kérdéses alakulat jelzése. De aztán azzal vágta ki magát: „Igen, de én a partizánok kémje voltam”.

Hasonló történet az is, amit Farkas N.-ről és Olajos M.-ről hallottam. Zentán ugyanis él egy zsidó nő (valamilyik kivégzett vértanú húga), aki szerint F. N. és O. M. sok üldözött kommunistát buktatott volna le, személyesen vezették volna házhoz a csendőröket, F. és O. ezt állítólag be is ismerte volna, de olyképpen, hogy ők tulajdonképpen azért vállalták ezt, hogy akiket lehet, megmentenek, sőt sokakat meg is mentettek volna. Viszont bizonyos „eredményt” mégiscsak fel kellett mutatni. Az illető hölgynek viszont, arra hivatkozva, hogy az idegei tönkrementek a táborban (vagy börtönben?), házat vettek a tengerparton – nyilván azért, hogy ne legyen folyton szem előtt. Az év legnagyobb részét ott is tölti, csak télen szokott hazajönni rövidebb időre.

Még valami Trnić elnökről. A városi gázvezetékét állítólag a maga udvarán keresztül vezettette, ami így nyilván azt jelentette, hogy a városnak több pénzébe került, neki viszont kevesebbe.

Téma:

A hitetlen

(Szerkezeti vázlat az Április tréfa c. novellából írandó rádiókomédiához)

Állandó szereplők: Tamás és Elvira, a felesége. A többiek hangok, amelyek jönnek és eltűnnek.

Információsrend:

1. Először a rádióhír arról, hogy a városban egy eleven brontosaurusz sétál. Úgy, mintha a hír már elhangzott volna. Esetleg úgy, hogy már figyelmeztetik a lakosságot, hogy az állat veszélytelen, de azért óvakodni kell tőle.

2. Először Elvira rémült kiáltása, Tamást szólítja, aki ijedten rohan be a fürdőszobából. Ekkor kezdődik közöttük az első rövid párbeszéd. Elvira közli a hírt, de Tamás emlékezteti rá, hogy április elseje van, mire mindketten jóízűt nevetnek.

3. Újra megszólal a rádió és közli, hogy szó sincs áprilisi tréfáról, hanem valóságos eseményről: a városban valóban egy brontosaurusz sétál. Tamás válasza most az, hogy az egészet azért mondják, mert maguk

is rájöttek, hogy bakot lőttek, s így akarják minden erővel elhitetni a hírt.

Periszkóp-olvasmányok

1. .... farkasok (megvan)
2. *Csoportkép hölgyel*

(Ennek kapcsán szó lehet a regény információ-kéréséről, az adatelrendezéséről. A témához elolvasni Mezei J. A magyar regény és Sükösd Mihály: Fejezetek a regényről.

Vajdasági magyar irodalom

1. Németh: Zsebtükör
2. *Ki látta ezt a kisfiút?*
3. Mirnics: Ellopott csillagok
4. Gion: Virágos katona

Románia

1. Sütő: Istenek és falovacskák

De esetleg a Gion-regény is odasorolható az információs csoporthoz. Mint a történelmi múlt információs anyagának egybekapcsolása.

Bár arról is szó lehet, hogy megvárni legalább Deák regényének megjelenését.

A butaság (egy kis) csimborasszója

Raffát pártszervezetében nemrég a következőkért részesítették megintésben (?): egy plakátra díszítésként néhány ötágú csillagot rajzolt, vörös kontúrral, de anélkül, hogy be is festette volna őket. Mert, hogy ezek így (a bírálók szerint) amerikai csillagok.

Esetleges TÉMA az öregség problematikájára.

Valakit egy aggok otthonának igazgatójává neveznek ki. Fanyalogva vállalja el, aztán egyre inkább beleéli magát az ápoltak sorsába. Igyekszik minél elviselhetőbb körülményeket teremteni, de aztán fokozatosan rádöbben, hogy ezeknek az örgeknek a testi kényelmen, tűrhető körülményeken túl valami másra is szükségük van.

Ezek az emberek mindenekelett az elmúlástól félnek. „Valaki” (nevezzük talán így) tehát arra kényszerül, hogy vigasztaló legyen, valamiképpen megerősítse bennük, vagy éppenséggel visszaadja nekik a halál utáni élet illúzióját. Valahogy az lenne itt a legfőbb mondanivaló, hogy a vallás itt hagy leginkább űrt maga után. Mert akiben csak homályosan is pislákolott korábban, fiatalabb és egészségesebb évei során, abban most életre kel, felerősödik – de akiben hiányzott... Tehát hogyan lehet szembenézni a halál utáni élet reménye nélkül a közeli halállal, a megsemmisüléssel? Valaki tehát komédiázik, „prédikál”, papnak öltözik – sokféle variáció elképzelhető. Az is, hogy a hitetleneket élvezetekkel próbálja elszórakoztatni, azzal se törődve, hogy ezzel sietteti halálukat. (Édes halál.)

Persze az egész csak akkor érne valamit, ha a regény (mert regénytéma) valóságos emberi sorsok megmutatására is ürügy lehetne. Tehát anyagot kellene gyűjtögetni hozzá. Bár attól tartok, éppen elég ilyen történetet hallok majd az elkövetkező évek során.

R. S. lánya

Dr. X. Y. –ről, aki rég megszakított minden kapcsolatot rokonaival, hosszú idő után most hallottam először. Enyhén szólva elég furcsa dolgot:

Első házasságából származó lánya (16-17 körül van) most járt kint először Németországban (ott is igen megbecsült), s az apa itt főleg azzal szórakoztatta a lányát, hogy az anyját, volt feleségét szapulja, olyanokat mesélt, hogy már a házassága előtt viszonya volt vele (hát nem érdekes, hogy ezt most utólag bűnnek látja, vagy legalábbis értékcsökkentő tényezőnek), úgyhogy a kislány később hazatérve arról mesélt, hogy látogatása alatt folyton sírt. De azért a kérdésre, hogy máskor is meg akarja-e látogatni az apját, azt felelte: „Hát miért ne használnam ki, hogy utazhatok?”

Közreadja: Vicei Károly